

Niina Bergring

7.10.2021
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Asiantuntijalausunto eduskunnan talousvaliokunnalle asiasta 43/2021 vp valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Finanssivalvonnan lausuntoa valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista 43/2021 vp.

Finanssivalvonta esittää lausuntonaan seuraavan.

Yleistä

Komission lainsäädäntöehdotuksessa määritellään keinot, joilla eurooppalainen vihreiden joukkolainojen (Green Bonds) markkina saadaan yhdenmukaistettua siten, että näiden instrumenttien liikkeeseenlasku yksinkertaistuu ja standardoituu. Samalla myös viherpesun riski pienenee ja sijoittajien sijoituskohdevalintaprosessi tehostuu ja helpottuu.

Finanssivalvonnan lausunnon keskeiset kohdat ovat tiivistetysti:

- Standardin pohjautuminen EU taksonomiaan selkiyttäisi ja helpot-taisi sekä vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskua että niihin si-joittamista.
- Vapaaehtoisuuteen pohjautuva standardi parantaisi vihreän sijoitta-misen joustavuutta.
- Lainsäädäntöehdotus parantaisi vihreiden joukkolainojen avoi-muutta ja vertailtavuutta.
- Vihreät valtionlainat ja yrityslainat olisivat vertailukelpoisia kestä-vyysskriteerien osalta.
- Lainsäädäntöehdotuksella purettaisiin kasvun esteitä.
- Kustannukset olisivat vähäiset suhteessa tavoiteltuihin hyötyihin.
- Riippumattomien arvioitsijoiden valvonnan järjestäminen olisi perus-teltua toteuttaa keskitetysti ja riittävän luotettavasti.

Niina Bergring

7.10.2021
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Standardin pohjautuminen EU taksonomiaan

Lainsäädäntöehdotuksen mukaan EU-standardin vihreyden määritelmä perustuisi niin sanottuihin taksonomian¹ kriteereihin. Tämä liityntäkohta taksonomiaan on merkittävä, koska se yhdenmukaistaisi ja selkiyttäisi entisestään finanssisektorilla käytettyä vihreyden määritelmää EU:ssa ja hyödyntäisi jo nyt tulossa olevaa raportoinnin sääntelyä. Toisaalta samalla paine taksonomian osuvuudelle, selkeydelle ja ennustettavuudelle kasvaa. On olennaisen tärkeää, että taksonomian kriteeristö pysyy sijoittajien ja liikkeeseenlaskijoiden kannalta riittävän yksinkertaisena ja tukee sijoitusmarkkinan vihreitä sijoituspyrkimyksiä. Tästä syystä ehdotuksen kohta, jossa todetaan, että liikkeeseenlaskuhetken taksonomia voidaan käytännössä² soveltaa koko maturiteetin ajan, on kannatettava.

Avoimuuden ja vertailtavuuden parantuminen

Asetusehdotuksessa kuvatut avoimuutta ja tiedonantoa koskevat velvoitteet yhdenmukaistaisivat ja selkiyttäisivät kaikkien markkinaosapuolten toimintaa. Kun kaikki liikkeeseenlaskijat joutuisivat käyttämään samaa tietokoostetta ja muita raportointinormistoja, ja kun valvonta- ja seurantatoimenpiteet olisivat kaikille yhteneväiset, eri vihreiden joukkolainojen keskinäinen vertailtavuus ja uskottavuus kasvaisi merkittävästi. Näin sijoittajien sijoituspäätösprosessit tehostuisivat.

Vihreiden joukkovelkakirjalainojen houkuttelevuuden kasvattaminen

Lainsäädäntöehdotuksessa annetaan ymmärtää, että standardi lisäisi merkittävästi vihreän rahoituksen määrää EU:ssa. Standardointi tehostaisi markkinaa ja mahdollistaisi vihreän rahoituksen kasvua. Toisaalta taloudellisesti kannattavat kestävät tai vihreät sijoituskohteet saavat rahoitusta jo nyt. Ei ole toivottavaa, että sijoittajien varallisuutta ohjautuisi kannattamattomiin hankkeisiin pelkän kestävyuden tai vihreyden perusteella.

Standardin vapaaehtoisuus

Vapaaehtoisuuteen perustuvan standardin voi olettaa lisäävän kiinnostusta vihreisiin joukkolainoihin ilman, että samalla rajattaisiin muita, vaihtoehtoisia vihreiden joukkolainojen muotoja pois. Jo nyt finanssimarkkinalla on useita vihreitä joukkolainoja koskevia markkinastandardeja, joita voisi jatkossakin käyttää. Niiden kautta voisi hakea rahoitusta sellaisiin vihreisiin kestäviin sijoituskohteisiin, jotka eivät esimerkiksi ole taksonomian kriteeristössä mukana, tai jotka jostain muusta syystä eivät ole lainsäädännöllisesti sopivia EU:n vihreiden joukkolainojen -

¹ EU:n kestävän rahoituksen taksonomia-asetus ((EU) 852/2020) ja sen delegoitujen säädösten muodostama kriteeristö

² Lainsäädäntöehdotuksessa on viiden, ja joissain tapauksissa kymmenen vuoden siirtymäaika mahdollisia taksonomian kriteeristön muutoksia varten.

Niina Bergring

7.10.2021
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

standardin alle. Tämä toimintamalli mahdollistaisi nopean, joustavan ja kuitenkin kestävyuden kannalta tarkoituksenmukaisen rahoituskanavan säilymisen jatkossakin.

Standardin ulottaminen julkisten liikkeeseenlaskijoiden lainoihin

Valtioiden ja valtionkaltaisten liikkeeseenlaskijoiden velvoitteet eivät ole kaikilta osin yhdenmukaisia yksityisten liikkeeseenlaskijoiden kanssa. Lainsäädäntöehdotuksen mukaan ulkopuolisen arvioijan voisi korvata jäsenvaltioiden omilla viranomaisilla tai muilla julkisilla toimijoilla. Tämän voidaan katsoa heikentävän standardin mukaisten rahoitusvälineiden vertailtavuutta ja uskottavuutta.

Valvonta

Ulkopuolisten arvioijien valvonnan järjestäminen on perusteltua toteuttaa keskitetysti EU-tasolla ja riittävän luotettavasti yhtenäisen tulkintakäytännön ja valvonnan varmistamiseksi. Finanssivalvonta suhtautuu valtioneuvoston tavoin kuitenkin varauksellisesti eron tekemiseen julkisten ja yksityisten liikkeeseenlaskijoiden arviointitehtävien välillä, mitä on kommentoitu lausunnossa edellä. Finanssivalvonta pitää lainsäädäntöehdotuksen mukaista valvonnan jakoa kansallisen toimivaltaisen viranomaisen ja ESMA:n välillä perusteltuna ottaen huomioon nykyinen valvontakehikko, jossa toimivalta esitevalvonnassa ja liikkeeseenlaskijoiden tiedonantovelvollisuuden valvonnassa on kansallisilla toimivaltaisilla viranomaisilla. Ehdotuksessa esitetään uusia, sijoittajainformaation julkistamiseen ja sisältöön liittyviä valvontatehtäviä kansallisille viranomaisille, mikä lisää myös Finanssivalvonnan työmäärää."

FINANSSIVALVONTA

Allekirjoitettu sähköisesti

Armi Taipale
Osastopäällikkö

Niina Bergring
Toimistopäällikkö